

Advokát za humny 4: Přidá EU brouky do každého jídla? A jak se bránit?

davidzahumensky.cz/2023/01/24/advokat-za-humny-4-prida-eu-brouky-do-kazdeho-jidla-a-jak-se-branit

David Zahumenský

24. ledna 2023

„Novou potravinou je částečně odtučněný prášek získávaný z celého Acheta domesticus (cvrčka domácího) po řadě kroků zahrnujících 24hodinovou dobu, kdy hmyzu nepřijímá potravu, aby se zbavil obsahu střev, usmrcení hmyzu zmrazením, mytí, tepelné zpracování, sušení, extrakci oleje (mechanické lisování) a mletí.“

Komise povolila cvrčky jako potravinu

Médii proběhla následující informace, která zaujala mnoho lidí: „Ode dneška mohou výrobci potravin přidávat cvrččí prášek do produktů na bázi mouky. Evropská unie přidala na seznam schválených potravin cvrčky domácí (Acheta domesticus). Podle unijního nařízení se cvrčci smí požívat mražení, sušení nebo semletí na prášek. Cvrčky smí na evropský trh uvádět pouze jedna společnost, a to Cricket One Co. Ltd původem z Asie.“

Problematiku řeší prováděcí nařízení Komise (EU 2023/5), kterým se povoluje uvedení částečně odtučněného prášku z Acheta domesticus (cvrčka domácího) na trh jako nové potraviny.

V předpisu je mj. uvedeno:

*Ve svém vědeckém stanovisku dospěl úřad k závěru, že částečně odtučněný prášek z Acheta domesticus (cvrčka domácího) **je za navržených podmínek použití a použitých množství bezpečný**. Uvedené vědecké stanovisko proto poskytuje dostatečné odůvodnění pro závěr, **že částečně odtučněný prášek z Acheta domesticus (cvrčka domácího), je-li používán ve vícezrnném***

chlebu a pečivu, keksech a slaných tyčinkách, cereálních tyčinkách, suchých směsích pro pečené výrobky, sušenkách, sušených výrobcích na bázi plněných a neplněných těstovin, omáčkách, zpracovaných výrobcích z brambor, pokrmech na bázi luštěnin a zeleniny, pizze, výrobcích na bázi těstovin, sušené syrovátce, náhražkách masa, polévkách a koncentrovaných polévkách nebo polévkách v prášku, snacích na bázi kukuřičné mouky, nápojích podobných pivu, čokoládových cukrovinkách, ořechů a olejnatých semenech, snacích jiných než lupinců a masných polotovarech určených pro běžnou populaci, splňuje podmínky pro uvedení na trh v souladu s čl. 12 odst. 1 nařízení (EU) 2015/2283.

Jak je to se zdravotní (ne)závadností cvrčků?

Jak vidíte, brouci mohou být v kdejaké potravine, dokonce v řadě těch, které jsou dnes bezmasé, což je pro mnoho lidí důležité. S cvrččí práškem je spojeno mnoho dalších problémů, nejen těch, že jsou v rozporu s požadavky na vegetariánskou nebo veganskou výživu či s některými představami náboženskými. Potraviny s přídavkem prášku ze cvrčků mohou být i zdravotně závadné. V nařízení se kupř. uvádí:

Na základě omezených zveřejněných důkazů o potravinových alergiích souvisejících s hmyzem obecně, které konzumaci *Acheta domesticus* dávají nejednoznačně do spojitosti s řadou anafylaktických událostí, a na základě důkazů prokazujících, že *Acheta domesticus* obsahuje řadu potenciálně alergenních bílkovin, dospěl úřad v uvedeném stanovisku k závěru, že konzumace této nové potraviny může vyvolat senzibilizaci na bílkoviny z *Acheta domesticus*.

*Úřad doporučil provést ohledně alergenicity *Acheta domesticus* další výzkum. V reakci na doporučení úřadu Komise v současnosti zkoumá způsoby, jak nezbytný výzkum alergenicity *Acheta**

domesticus provést. Do doby, než úřad údaje získané při výzkumu posoudí, a vzhledem k tomu, že důkazy, které přímo spojují konzumaci *Acheta domesticus* s případy primární senzibilizace a alergiemi, dosud nevedou k jasným závěrům, má Komise za to, že na seznam Unie pro povolené nové potraviny by neměly být zařazeny žádné zvláštní požadavky na označování týkající se potenciálu *Acheta domesticus* vyvolat primární senzibilizaci.

Úřad ve svém stanovisku rovněž dospěl k závěru, že konzumace částečně odtučněného prášku z *Acheta domesticus* (cvrčka domácího) může vyvolat alergické reakce u osob alergických na korýše, měkkýše a prachové roztoče. Úřad dále konstatoval, že do uvedené nové potraviny se mohou dostat další alergeny, pokud jsou tyto alergeny přítomny v substrátu, jímž je hmyz krměn. Je proto vhodné, aby potraviny obsahující částečně odtučněný prášek z *Acheta domesticus* (cvrčka domácího) byly náležitě označeny v souladu s článkem 9 nařízení (EU) 2015/2283.

Jak se bránit

Podle našeho názoru by spotřebitelé neměli akceptovat to, že by se mohla složka ze cvrčků a jiného hmyzu objevit v běžně dostupných potravinách, a to jak vzhledem k rizikům zdravotním, tak také kvůli možnosti spotřebitele rozhodovat se na základě náležitého poučení o tom, jaké potraviny bude člověk nebo jeho děti konzumovat.

Podle našeho názoru si lze představit nejrůznější cesty obrany proti potravinám s přídavkem prášku ze cvrčků, a to např.:

- spotřebitelské žaloby (kupř. kvůli zdraví),
- žaloby na školní jídelny, pokud by dětem nabízely jídla vařená ze surovin obsahujících přídavek prášku ze cvrčků,
- žaloby vegetariánů a veganů (prakticky také spotřebitelské),
- žaloby vyznavačů náboženství jako je buddhismus, která jsou spjata s požadavky na neubližování bytostem a mnohdy jsou věřící vegetariány či vegany.

Jistě bude možno postupem času, až uvidíme, jak konkrétně bude prášek ze cvrčků používán a jak výrazně budou potraviny obsahující tuto složku označeny, aby si spotřebitel mohl bez dlouhého studování složení, které bývá mnohdy vyznačeno malými písmeny ve změní mnoha informací, možno připadnout na další cesty, jak se bránit proti nežádoucímu přidávání cvrčků do běžných potravin dostupných v maloobchodní síti.

Rádi se do řešení těchto nelehkých sporů zapojíme a nabídneme klientům bohaté zkušenosti získané ve sporech se státem.

Všechny články série [Advokát za humny jsou dostupné zde.](#)